

GP3MP_MGP Metodika galerijní pedagogiky

vypracovala: BcA. Karolína Prokšová

vyučující: Mgr. Bc. Alice Stuchlíková, Ph.D.

Principy tvůrčího psaní a dramatické výchovy v galerijních animacích a dalších doprovodných programech v muzeu umění

Tvůrčí psaní

„Metody tvůrčího psaní se stávají nástrojem myšlenkového tvoření. Proto by se techniky tvůrčího psaní měly stát součástí výchovy k tvořivému myšlení ve všech oblastech vzdělávání.“ (Fišer, 2010, s.15)

-tvůrčí psaní se stalo nedílnou součástí galerijních animací, a to zejména v podobě vytváření krátkých textů inspirovaných vystavenými díly

-tyto texty nemohou sloužit jako náhrada odborného výkladu, nejčastěji tedy jsou prostředkem k vyjadřování vlastních pocitů, pozorování, utváření názoru a postoje vůči viděnému dílu- pisatel tedy podává jakousi zpodobnění svého vnímání daného artefaktu a pocitů, které v něm toto „setkání“ vyvolává -nabízí se zde možnosti porovnání textů více autorů, což může jednotlivcům přinést další obohacující poznatky

-pro lektora se tyto texty stávají důležitou informací, vypovídající o náladě ve skupině, pocitech vyvolaných dílem a o hloubce jejich míry pochopení a vnímání

-zároveň však lektor může na texty klást vyšší požadavky tak, aby byly sdělné samy o sobě- takto vytvořené texty by měly mít schopnost působit na čtenáře poutavě i za předpokladu, že popsaný artefakt přímo nevidí

-zadání úkolu bývá formulováno např. slovy: „*napište příběh artefaktu, napište příběh zobrazené postavy, příběh vyprávěný dílem, monolog oživené sochy, napište interview, popište dílo nebo jeho části apod.*“ (Fišer, 2010, s. 55)

- tímto způsobem vytvořené texty mohou nalézt své uplatnění i mimo galerijní prostory- často jsou používány při výkladu, nebo jako nástroj pro interpretaci děl

-lektor, galerijní animátor, či výtvarný pedagog však musí být schopen rozpoznat adekvátnost výpovědní hodnoty textu tak, aby byl vhodný pro další použití

Příklad:

Zadání a ukázka textového cvičení k výstavě Transfer (Brno, 2009):

cvičení: projděte se deset minut výstavou a pak se vraťte na začátek. Napište si krátký text jako odpověď na otázky: *Jak se na této výstavě cítím? Proč se tak cítím?*

Ukázka vstupního automatického textu:

„*Svoboda! Všechno je tu nové, plné barev, názorů, emocí. Nikdo nikoho nesoudí- posuzuje. Je nádherné najednou se ocitnout v záplavě barev, vůní a ticha. Místnosti plné myšlenek- nevyřčených. Pouze poletují vzduchem, vše prostupují. Něco vás praští do očí, vyvolá otázky- mrknete a je to pryč. Jiný úhel- jiný význam- jiná myšlenka. Myšlenky- na co autoři mysleli- co chtěli sdělit? Má to něco sdělovat? Určitě- ta autonehoda- tak silné- úžasné- strašné- děsí mě to- ty dušičky- kirill- nádherné veselé barvy a do toho tak smutné motivy. Mám se smát, tvářit se vážně, cítit depresi? Chce se mi smát a plakat zároveň.*“ (Šárka L., 2009.)

Dramatická výchova

-dramatická výchova je jednou ze součástí estetické výchovy, ve které se pracuje s prostředky a postupy divadelního umění

-v oblasti dramatické výchovy se navzájem prolínají principy dramatického učení, pedagogiky a psychologie

-jedním z hlavních cílů dramatické výchovy je rozvoj mezilidských vztahů, sociální interakce, poznávání okolního světa, společnosti a zejména sebe sama

-dramatická výchova umožňuje jedinci kvalitněji prožívat vlastní pocity a naučit se ocenit hloubku estetického prožitku, což je v přímé souvislosti s uměním

-nabízí se nám široká škála dramatických her, které jsou upraveny přímo pro využití v galerii:

Hry tvořící vyhovující podmínky pro společnou práci

-zejména aktivity, zaměřující se na seznámení, uvolnění a rozehrání

-nejvhodnější je zařazovat takovou hru před začátkem hlavní činnosti

- hlavním smyslem by mělo být především vytvoření přátelské atmosféry pro navazující aktivity

Hry podporující soustředěnost

-soustředěná pozornost je základním předpokladem, nezbytným pro jakýkoli druh činnosti

Hry pro rozvoj smyslového vnímání

-vnímání okolního světa je nezbytnou podmínkou pro tvořivou činnost

Hry pro rozvoj fantazie a představivosti

-tvořivost a kreativita jsou základními prvky dramatické výchovy, stejně jako jsou základem pro uměleckou tvorbu

-jedná se zejména o hry, které rozvíjejí fantazii a tvořivost v návaznosti na aktivitu

Hry rozvíjející prostorovou orientaci

-dramatika a spousta dalších aktivit se rozvíjejí jednak v prostoru reálném, ale také v prostoru smyšleném

-tyto prostory je nutné chápat a vnímat jejich rozdílnost a právě k tomu se nám nabízí pestrá škála aktivit, které správnou prostorovou orientaci rozvíjejí

Hry zaměřené na rytmus a motoriku

-aktivity rozvíjející rytmus a jeho vnímání

Hry pro rozvoj skupinové sounáležitosti

-aktivity které se zakládají na vzájemném porozumění si, na skupinovém cítění, zbavování se pocitu studu a vytvoření pozitivní atmosféry, což jsou důležité předpoklady fungující práce v kolektiv

Hry zaměřené na rozvoj mluveného projevu

příklad:

Dvoudenní workshop pro muzejní pedagogy Moravského zemského muzea s názvem Muzejní divadlo? využití dramatické výchovy v muzejních edukačních programech vedený Mgr. Veronikou Rodriguezovou, Ph.D. a MgA. et MgA. Alenou Annou Kyselo

-workshop věnovaný možnostem využití divadelních postupů v prostředí muzea. Soustředil se na osvojení základů divadelního jazyka, zejména na hru v roli a dramatickou situaci. Účastníci se seznámili se základními metodami dramatické výchovy a s vybranými konkrétními technikami (např. živé obrazy). Jejich edukační potenciál si vyzkoušeli v modelovém výukovém programu „Francouzská revoluce- čas nadšení, čas vraždění“ a na základě této zkušenosti zpracovali vlastní návrhy, inspirované prostorem a expozicí Dietrichsteinského paláce. Workshop byl určen začátečníkům i těm, kteří již mají v této oblasti nějaké zkušenosti.

Použitá literatura:

FIŠER, Zbyněk, Vladimír HAVLÍK a Radek HORÁČEK. *Slovem, akcí, obrazem: příspěvek k interdisciplinaritě tvůrčího procesu*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 2010, 208 s. ISBN 978-80-210-5389-2.

Použití internetové zdroje:

http://mcmp.cz/uploads/ke_stazeni/vzdelavani/kurzy/2013/Pozv%C3%A1nkaRodr.pdf